

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПАРЛАМЕНТІ СЕНАТЫ  
ҚАРЖЫ ЖӘНЕ БЮДЖЕТ КОМИТЕТІНІҢ  
КЕҢЕЙТІЛГЕН ОТЫРЫСЫ

2019 жылғы 9 қазан

Отырысты Қаржы және бюджет комитетінің төрайымы О.В. Перепечина жүргізді.

ТӨРАЙЫМ. Қайырлы күн, құрметті әріптестер мен отырысқа шақырылғандар! Кворум бар. Комитеттің кеңейтілген отырысын бастауды ұсынамын.

Күн тәртібі алдарыңызда. Күн тәртібінде бір мәселе қаралады. Қандай ұсыныстарыңыз бар?

ОРНЫНАН. Бекітілсін.

ТӨРАЙЫМ. Қарсылықтарыңыз болмаса, бекітеміз.

«Қазақстан Республикасы мен Солтүстік инвестициялық банк арасындағы Солтүстік инвестициялық банктің Қазақстан Республикасындағы қызметін реттейтін негіздемелік келісімді ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы.

Баяндама жасау үшін сөз Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика бірінші вице-министрі Әсет Арманұлы Ерғалиевқа беріледі.

ЕРҒАЛИЕВ Ә.А. Рақмет.

Құрметті Ольга Валентиновна, құрметті депутаттар! Тұңғыш Президент – Елбасының 2018 жылғы Финляндия Республикасына ресми сапары аясында қол қойылған «Қазақстан Республикасы мен Солтүстік инвестициялық банк арасындағы негіздемелік келісімді ратификациялау туралы» Заң жобасы ұсынылады.

Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде валюта айырбастау, ақша қаражатын аудару, банк шарттары бойынша тендерлер өткізу, сондай-ақ Солтүстік инвестициялық банкті салық салудан босату бойынша нормалар көзделмегендіктен келісімге ұсыныс енгізуді қолдауларыңызды сұраймыз.

Қазақстан Республикасы қазіргі уақытта Еуропалық Қайта Құру және Даму Банкі, Дүниежүзілік Банкі сияқты басқа да халықаралық ұйымдармен жұмыс істеп жатыр.

Солтүстік инвестициялық банк қаржыландыруының негізгі бағыттары энергетика, «жасыл экономика», телекоммуникация, көлік, өнеркәсіптің түрлі салалары, ауыл шаруашылығы, денсаулық сақтау сияқты секторлар және шағын және орта бизнес болып табылады.

Солтүстік инвестициялық банк еліміздегі экономика және қызмет көрсету жобаларын қаржыландырудан басқа «жасыл экономиканы» дамытуға жол ашады.

Қазақстан Республикасы мен Солтүстік инвестициялық банк арасында жасалған келісім еліміздегі кәсіпкерлікті және жеке сектор потенциалын дамытуда экономиканың сапалы өсімін арттыруға, халықтың әл-ауқатын жақсартуға мүмкіндік береді.

Ұсынылып отырған ратификацияны қолдауларыңызды сұраймыз. Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАЙЫМ. Рақмет.

Баяндамашыға сұрақтарыңыз бар ма? Гумар Ислямович, пожалуыста.

ДҮЙСЕМБАЕВ Ғ.И. Менің бірнеше сұрағым бар, кезекпен жауап берсеңіз.

Мына жерде салық жайлы біршама жеңілдіктер беріліп жатыр. Біз қазір Азия Даму Банкі мен Еуропа банктерімен істеп жатқанда өздеріңіз беріп жатқан мәлімет бойынша бұлардікі 2 пайыз болса, Үкіметке берілетін несиенің пайызы 2,3-2,6 пайыз болып жатыр. Сонда 0,6 пайыз үшін бұларға осындай жеңілдік беріп жатармыз, қалған банктер де сондай сұрақ көтермейді ме ертең, неге біздерге солай жасамайсындар деп?

ЕРҒАЛИЕВ Ә.А. Действительно, Северный инвестиционный банк предоставляет кредиты под 2 процента в евро. Вопросы, связанные с кредитованием частного сектора, будут рассматриваться в индивидуальном порядке.

ДҮЙСЕМБАЕВ Ғ.И. То есть мы за 0,3 или 0,6 процента создаем такие привилегии, почему? Другие банки такой вопрос не будут ставить?

ЕРҒАЛИЕВ Ә.А. Нет, другие банки такой вопрос ставить не будут.

ДҮЙСЕМБАЕВ Ғ.И. Вы уверенно это заявляете?

ЕРҒАЛИЕВ Ә.А. Да, потому что Северный инвестиционный банк – это банк развития международного уровня, со всеми банками такого уровня мы работаем на аналогичных условиях.

ДҮЙСЕМБАЕВ Ғ.И. Ни один из них мы не освободили от налогов, сотрудникам банков не создали статус дипломатов.

ЕРҒАЛИЕВ Ә.А. Почему? Всемирный банк, Европейский Банк Реконструкции и Развития, Азиатский Банк Развития работают на аналогичных условиях.

ДҮЙСЕМБАЕВ Ғ.И. У всех такие условия?

ЕРҒАЛИЕВ Ә.А. Да.

ДҮЙСЕМБАЕВ Ғ.И. Еще один вопрос по спорным моментам. Мы сохраним МФЦА. Почему мы настаиваем на том, чтобы рассматривать арбитражные споры там? Для чего тогда мы его создали?

ЕРҒАЛИЕВ Ә.А. По арбитражному суду слово передам, наверное, представителю Министерства юстиции.

ДҮЙСЕМБАЕВ Ғ.И. Почему не настоять на своей части? Если бы он был одним единственным, да, мы пошли бы у них на поводу. Евразийский Банк, Азиатский Банк, Европейский Банк Реконструкции и Развития, они все готовы давать нам кредиты, и разница в процентах не

такая большая. Почему нам в этой ситуации не настоять, чтобы этот спор рассматривался в МФЦА? Зачем мы содержим тех судей?

АЙТҚАЛИЕВА А.М. Айткалиева Айша, Министерство юстиции.

Я хотела бы уточнить, в статье 11 «Разрешение споров» предусматривается разрешение споров именно в арбитраже Гаагской третейской палаты, где рассматриваются публичные споры между субъектами международного права, государствами и международными организациями.

Что касается МФЦА, то там на сегодняшний день споры частного характера, частно-публичного, касаются инвесторских споров. То есть в данном случае требования в этом соглашении связаны с тем, что мы передаем споры, которые идут между международной организацией и государством.

ДҮЙСЕМБАЕВ Ғ.И. В вашей информации написано, что мы ассоциируем этот банк как один из инвесторов, так? Чем он отличается от других банков?

АЙТҚАЛИЕВА А.М. В первую очередь этот банк является международной финансовой организацией, субъектом международного права. Соответственно, его правосубъектность закреплена в этом соглашении об учреждении деятельности в Казахстане. Поэтому в первую очередь мы рассматриваем его как международную финансовую организацию.

ДҮЙСЕМБАЕВ Ғ.И. Во втором случае мы везде в тексте пишем, как юридическое лицо, так?

АЙТҚАЛИЕВА А.М. Это касается условий кредитования. У банка есть свои правила кредитования, соответственно, условия кредитования, которые они будут закреплять именно в тех договорах и контрактах, которые будут предоставляться на условиях кредита или займа. То есть там будут отдельные нормы. Там мы будем настаивать на том, чтобы эти вопросы решались на базе МФЦА.

ДҮЙСЕМБАЕВ Ғ.И. Не знаю, 25 лет назад, когда мы в этих международных вопросах как бы «плавали», мы заключили некоторые договоры, которые до сегодняшнего дня расхлебываем. Теперь мы имеем юридическую подкованность, мы должны настаивать на своей части вопроса.

Я еще раз говорю, если бы это был единственный банк, других не было, то мы шли бы у него на поводу, а сейчас много банков, которые готовы предоставлять нам. Так что Ваш ответ меня не удовлетворил.

Еще один вопрос. Здесь перечислены страны, которые являются учредителями этого банка. А задавались ли вопросом по линии Министерства национальной экономики, может быть, войти нам туда учредителем и не под 2 процента, а под 1 процент брать? Не будет это дешевле, кто-нибудь считал такой вариант? Наверняка свой банк своим учредителям под меньший процент дает. Может быть, нам вложить туда

20 миллионов долларов, потом потихоньку эти деньги оттуда получать под менее 2 процентов для государственных, под 7 процентов для частного сектора? Предположим, в Европе для своих людей они под 2-3 процента дают, а почему наши под 7 процентов загоняются? Где выгода? Я этого не вижу, честно говоря. Спасибо.

ЕРҒАЛИЕВ Ә.А. По вопросу учредительства. По мандату банка и его истории в нем страны Скандинавии. Они изначально являются учредителями. Это продолжается долгое время. Несмотря на то, что они кредитуют экономики Китая, Российской Федерации, они стараются придерживаться своих традиций.

Что касается 7 процентов. Конечно, процентная ставка будет выше, чем суверенная, но там вопрос частных переговоров в индивидуальном порядке, в зависимости от проекта и соинвесторов. Допустим, если там будет иностранный соинвестор, они будут смотреть в индивидуальном порядке.

ТӨРАЙЫМ. Спасибо, Гумар Ислямович.

Есть еще вопросы, коллеги? Пожалуйста, Нурлан Наурызович, Вам слово.

ҚЫЛЫШБАЕВ Н.Н. У меня вопрос к Министерству юстиции в продолжение вопроса Гумара Ислямовича. На рабочей группе мы обсуждали вопрос именно по МФЦА, почему мы не ставим его. Получили совсем другой ответ. Конечно, нужно поднимать стенограмму, там давали совсем другое разъяснение: в связи с тем, что все-таки была договоренность между Северным инвестиционным банком и нашим министерством, так как по расстоянию средней доступности были избраны Нидерланды. Такой ответ был первоначально, насколько я помню. То есть по удаленности нахождения этого арбитражного суда. Хотя вы заверяли, что в будущем будут просчитываться такие варианты, что будем настаивать, чтобы наш МФЦА был задействован при разрешении споров.

АЙТҚАЛИЕВА А.М. В данном случае вопрос удаленности и так понятен. Гагская третейская палата рассматривает публично-правовые споры между субъектами, государствами, международными организациями, МФЦА – частно-публичные споры. Соответственно, мы будем задействовать площадку МФЦА по арбитражным спорам именно с инвесторами, когда будем кредитовать, контракты и договоры подписывать по тем условиям займа, которые будет предлагать банк.

Поэтому то, что Нидерланды выбраны... Данная норма закреплена и в Европейском инвестиционном банке, в других банках, которые осуществляют свою деятельность на территории Казахстана. В данном случае это Гагская третейская палата, которая рассматривает публичные споры между государствами и субъектами международного права.

ҚЫЛЫШБАЕВ Н.Н. Я просто хочу обратить внимание на те ответы, которые вы даете и на рабочей группе, и на заседаниях комитета. Когда я вижу разницу, вынужден еще раз сказать об этом.

Поэтому на будущее, если даете полный ответ, мы получали бы полную информацию, чтобы разночтений не было. Если бы Гумар Ислямович не задал вопрос, возможно, мы ваш ответ не услышали бы сегодня, имеется в виду разъяснение.

ЕРҒАЛИЕВ Ә.А. Наверное, имелось в виду, если мы ратифицируем это соглашение, у Северного инвестиционного банка появляется возможность кредитования проектов в Казахстане, и для инвесторов из Европейского союза или западных регионов нашего полушария, Казахстан будет более привлекательным. Особенно удобно компаниям, которые из Евросоюза, обратиться в тот банк развития, который с их региона и понятен для них, по каким правилам он работает, стабильность банка.

ТӨРАЙЫМ. К сожалению, в последнее время банковскую систему лихорадит.

Басқа сұрақтарыңыз болмаса, қосымша баяндама жасау үшін сөз комитет мүшесі Нұрлан Наурызұлы Қылышбаевқа беріледі.

ҚЫЛЫШБАЕВ Н.Н. Құрметті Ольга Валентиновна, құрметті әріптестер мен шақырылғандар! Қаралып отырған заң жобасы жөнінде негізгі баяндамашы толық баяндама жасады.

Қаралып отырған халықаралық шарт екіжақты достық байланыстарды одан әрі нығайтуға және Қазақстан Республикасы мен Солтүстік инвестициялық банк арасындағы қаржылық ынтымақтастықты дамытуға бағытталған.

Заң жобасы жұмыс тобы мен комитет отырысында жан-жақты қаралды.

Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитетін қоспағанда Сенаттың тұрақты комитеттерінен осы заң жобасы бойынша ескертулер мен ұсыныстар болған жоқ.

Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитеті осы келісім бойынша Солтүстік инвестициялық банктің мәртебесі мен режим бөлігіне ескертулер берді.

Бұл ретте осы заң жобасын қабылдамау жөніндегі ұсыныс ұсынылмайды.

Осы айтылғандарды ескере келе заң жобасын Сенат отырысының қарауына шығаруды ұсынамын.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАЙЫМ. Рақмет.

Баяндамашыға сұрақтарыңыз бар ма?

ДҮЙСЕМБАЕВ Ғ.И. (МИКРОФОНҒА ЕМЕС).

ҚЫЛЫШБАЕВ Н.Н. Мы обсудили на заседании комитета. Они не выставляют, просто дали комментарий.

ТӨРАЙЫМ. По всем спорным соглашениям мы получили пояснение на предыдущем заседании от Генеральной прокуратуры, Министерства юстиции, Министерства национальной экономики. Это по вопросам иммунитета, земельных отношений, залогового обеспечения. А также пояснение АО «Kazakh Invest» по пулу проектов, которые сегодня важны для рассмотрения финансирования и кредитования экономики нашей страны.

Құрметті әріптестер, біз «Қазақстан Республикасы мен Солтүстік инвестициялық банк арасындағы Солтүстік инвестициялық банктің Қазақстан Республикасындағы қызметін реттейтін негіздемелік келісімді ратификациялау туралы» Заң жобасын қарап шықтық.

Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитетінен басқа Сенаттың тұрақты комитеттерінен осы заң жобасы бойынша ескертулер мен ұсыныстар түскен жоқ.

В заключении Комитета по конституционному законодательству, судебной системе и правоохранительным органам содержатся замечания в части статуса и режима СИБ. При этом отклонение законопроекта не предлагается.

Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитетінің ескертулерін жұмыс топтары мен комитеттің отырысында талқылады және заң жобасы Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына толық сәйкес келеді және ұлттық мүдделерге... қорытындыға келдік. Сондықтан комитеттің осы заң жобасын қабылдау туралы қорытындысын бекітуді және оны Сенат отырысына талқылау енгізуді ұсынамын. Қарсылық жоқ па?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Шешім қабылданды.

Сенат отырысында осы мәселе бойынша баяндаманы Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрі Руслан Ерболатұлы Дәленов жасайды.

Комитет атынан қосымша баяндаманы Нұрлан Наурызұлы Қылышбаев жасайды. Сондай-ақ Сенат отырысына Ұлттық экономика министрлігі, Әділет министрлігі, Бас прокуратура, Ұлттық Банк пен «Қазақинвест» ұлттық компаниясының өкілдерін шақырамыз.

Басқа мемлекеттік органдардың лауазымды адамдарын шақыру қажеттілігі бар ма?

ОРНЫНАН. Нет.

ТӨРАЙЫМ. Қатысқандарыңыз үшін рақмет. Комитеттің кеңейтілген отырысын жабық деп жариялаймын.

ОТЫРЫСТЫҢ СОҢЫ.

ШЖҚ-дағы «Материалдық-техникалық  
қамтамасыз ету басқармасының инженерлік  
орталығы» РМК директорының м.а.

А. Құсайынов

ОРЫНДАҒАН:  
Стенографиялау қызметінің  
жетекші редакторы

И. Шыныбаева